

Juronic Tamás

„Megvan a bázis, de nem vagyok röghöz kötve, hiszen van egy csomó csáp, ami kinyúlik minden felé, és kiegészíti és teljessé tudja tenni azt az életet, amit egy kisvárosi lét tud adni.”

Juronic Tamás, Kossuth-díjas magyar táncművész és koreográfus, színházi rendező, valamint a Szegedi Kortárs Balett művészeti vezetője 1993 óta. Munkásságának három évtizede alatt nemzetközileg is elismert szakemberré nőtte ki magát. A színházműfajok minden ágazatában aktív Juronic, akár tánchoz – nevéhez több mint 50 koreográfia fűződik –, akár prózai mű rendezéséhez, vagy éppen operához nyúl, osztatlan sikert arat. Legutóbbi kihívása az Evita, mely a musical világába rántotta bele a rendező-koreográfust, a kritika szerint az idei évad legerősebb musicale.

Itt, Szegeden kezdte immár harminc éve a pályafutását. Mekkora változást lát azóta?

J.T.: Ez olyan összetett és nehéz kérdés, hogy nem is biztos, hogy válaszolni tudok rá. Annyi minden történt azóta a világban, és teljesen más helyzetben voltam akkor és most. Egy tizennyolc éves fiatal férfi voltam, aki frissen végzett a táncművészetin. Akkor engem irányítottak a színpadon, most én irányítom, mi történjen ott. Tehát kardinálisan más az én látószögemből a változás. Ugyanakkor pedig, ha jól belegondolok, semmi nem változott. Minden pont ugyanúgy működik, mint régen. Csináljuk a darabokat itt a színház épületében már több mint százharminc éve. Ugyanúgy kellő stresszel jár a munka, és a közönség ugyanolyan szeretettel várja és fogadja a dolgokat, mint a régmúltban. A balett pedig egy teljesen más történet. A harminc év alatt óriási hosszú út az, amit végigjártunk, és még csak azt sem mondhatom, hogy nem voltak hullámvölgyek, mert mindenhol vannak, de elég jelentős dolognak tudható be az, hogy a három évtized alatt a magyar és nemzetközi táncéletben sikerült hasonlóan magas szinten létezni és megtartani azt a vezető pozíciót, ami elsők közé sorolja a Szegedi Kortárs Balettet a magyar modern tánc életben.

1993-ban, Imre Zoltán távozása után a megújult társulat, a Szegedi Kortárs Balett művészeti vezetője lett.

A nulláról kellett építkeznie? Hiszen a magyar koreográfusok közül szinte elsőként használta a kortárs tánc elemeit a koreográfláiban.

J.T.: Ez nem teljesen igaz, hiszen volt már egy nagyon erős bázis. Megörököltünk egy hat éve működő Szegedi Balettet. Megvolt minden infrastrukturális körülmény, ez már önmagában csoda. Rendelkezésre állt pénz, voltak státuszok és bemutatási lehetőségek. Ezek az adottságok óriási lehetőséget rejtettek, ezeket használtuk ki.

Egyébként meg, nyilvánvalóan nekünk, fiatal vezetőknek Pataki András barátommal magunkat kellett felépítenünk nulláról, hiszen nem volt ebben tapasztalatunk. Viszont volt lendületünk, ambíciónk és képzelőerőnk. Finoman próbáltuk a dolgokat stílusosan más irányba terelni és elfogadtatni a közönséggel. Nagyon klasszikus idők voltak számunkra, mondhatni hős idők. Nagy nyitottsággal fogadott minket a közönség és a szakma is. Huszonegy éves voltam akkor, és a fiatalos lendületünk meggyőzte őket arról, hogy itt az ideje az új dolgoknak.

Az aktív táncot már több mint egy évtizede abbahagyta. Hogyan sikerült mégis ilyen nagyszerű formában tartania magát?

J.T.: Nem vagyok nagyszerű formában sajnós. Egyszerűen nincs erre időm, de nem lesz ez végleges! Megfogadtam, hogy ötvenéves koromra ismét kondiba fogom hozni magam, és kihasználom azokat a lehetőségeket, amik a testemben rejlenek. Szerencsés alkatom van, mindig is ruganyos és a terhelésre gyorsan reagáló izomzattal rendelkeztem. Tehát, ha gyúrnék, gyorsan meglátászna, de olyan sűrű az életem és szoros az időbeosztásom, hogy erre most jelen pillanatban nem szakítok kellő időt. Van még két és fél évem az ötvenig, hogy a terveimet a kondíciómmal kapcsolatosan véghezvigyem. Egyébként vannak nagyon intenzív hónapjaim. Mikor koreográfálok, természetesen mozgok a táncosokkal. Ilyenkor kellően fáj is mindenem, hiszen mint mondtam, nem vagyok formában. A lazább időszakokban sokat sétálok a gyermekemmel és a kutyámmal is. Ha kitavasodik, biciklizni kezdek, és bár nem azért, mert annyira odafigyelnék, de valahogy mindig is úgy alakult a családi felfogás, hogy az egészséges táplálkozás számunkra természetes. Tehát én feleslegesen nem eszem. De mint mondtam, nem gondolom azt, hogy most megfelelő állapotban lennék magamhoz képest.

Ha valaki élete évtizedeken keresztül a tánc, hogyan lehet belőle kiszállni?

J.T.: Én továbbra is koreográfok, számomra nincs kiszállás, de ha valaki életvitelszerűen táncolt, vagy a versenysport volt az élete és abbahagyta, egyszerűen nem emlékszem olyan példára, hogy fokozatosan tudott volna leállni. El szokott telni pár év, amikor az ember élvezte, hogy végre nem kell feszegetni saját határait. Tehát itt az a megfontolandó kérdés, hogy mi a tartalmas és értelmes életnek az igazsága. Ezt én sem tudom bizonyosan kijelenteni, hiszen látok példákat és ellenpéldákat mindenre. A nagyapám például kilencvenkét éves és sosem sportolt. Persze nem hiszek Churchill válaszában sem, hogy mi a hosszú élet titka: „No Sport”. Tehát sem az egyik, sem a másik véglet nem célszerű, hiszen ismertem olyat is, aki túledzette magát, és abba halt bele.

Miben rejlik a lelki stabilitása és magabiztossága?

J.T.: Hiszek abban, hogy a lelki állapotunk nagyon nagy befolyással van a testi állapotunkra. Hogy hogyan tudjuk a napi stresszt, görcsöket kezelni. Hogyan vagyunk képesek ezeket feldolgozni. Ez egy bonyolult dolog, és személyiségtől is függ. Nagyon más a képességünk erre. Én például szerencsés alkat vagyok. Nem tartogatom magamban a mérget, gyorsan le tudom tenni a dühöt és a haragot. Nem vagyok egy gyötrődő típus. Az adott pillanatban tudok feszült lenni, hiszen a munkám ezzel jár. Eleve száz emberrel szemben kell ülni és vezetni a produkciót. Ilyenkor nem csak a saját, de a produkcióban részt vevő személyek feszültségének kezelésével is nekem kell foglalkozni. Úgy hiszem, szerencsés alkat vagyok, mert ezek nem terhelik meg a személyiséget. Mindig is volt egy olyan erős egóm, ami stabilan tudott engem tartani, és nem volt kérdés, hogy merre tovább, és van-e értelme annak, amit csinálok.

Hogyan lehet ebből az aktív szellemi létből egy kicsit kikapcsolni? Sokan a zenét használják erre. Önnél hogy működik ez?

J.T.: Hát a zene? Az nem! Én azzal dolgozom! Napi nyolc órában Stravinsky, vagy most az Evita után nem hallgatom zenét. Sokat vezetek, sűrűn járok például Marosvásárhelyre, és azon veszem észre magam, hogy zavarna, ha bekapcsolnám a rádiót. De azt se mondanám, hogy a csend az, ami nyugtató. Kifejezetten feszélyezne, ha otthon, vacsorázás közben csak a kanál csörömpölését hallanám. Amire azt mondanám, hogy szakítok rá időt és nagyon jólesik az a semmittevés. Nagyon szeretek néha korábban kelni, elmenni munka előtt kávézni, vagy reggelizni magamban, csak hogy elinduljon a nap. Esetleg találkozom néhány barátommal, és beszélgetünk a semmiről. Ezek fontos kis kiszakított pillanatok, amit kihasználok a semmire. Ezenfelül vettem egy kis hajót a Tiszára. Ez nagyon érdekes. Nekem soha nem volt semmilyen hobbim, hiszen az én munkám egy olyan kreatív önkifejezés, ami mellett nem alakult ki hiányérzetem. Ezért is volt nagyon sokáig a színházi gondolkodásom az elsődleges.

Az volt a legfontosabb, hogy a feladatok el legyenek végezve. A családtervezés és a magánélet pontosan emiatt szorult háttérbe. És nagyon érdekes érzés most az, hogy máshogy látom a világot. Olyan órákat töltök például azzal, hogy a kikötőben leszerellem a ponyvát, kifutok a vízre, élvezem a lebegést, és átélem a vízben kialakult hangulatokat, amiket régen biztos a színházra áldoztam volna. Nagyon hangulatos lesz majd, ha a lányom nagyobb lesz, és csónakázhatom vele.

Mekkora változást hozott a családalapítás? A házasság és Míra megszületése?

J.T.: Nagyot. Mint mondtam, régebben a színház felé volt az életem súlypontja tolóva. A családalapítás azonban változtatott a dolgokon. Mondhatjuk úgy, hogy megmozdult bennem a balansz. Hozzáteszem, ez nem köt meg engem egyáltalán. A feleségem is művész, táncos volt. Nagyon jól ismeri ezt a világot, és azt, hogy ez hogyan működik. Megvan a bázis, de nem vagyok röghöz kötve, hiszen van egy csomó csáp, ami kinyúlik minden felé, és kiegészíti és teljessé tudja tenni azt az életet, amit egy kisvárosi lét tud adni. Én egyébként is szeretek utazni. Egyáltalán nem zavar, ha Budapesten vagy más vidéki városokban hetente többször is megfordulok. Szeretek benne lenni a kulturális vérkeringés fő vonalában. Ha nagyobb lesz a gyerek, majd vele is utazni fogunk erre-arra. Tehát ez a mi ritmunk, és teljesen rendben van ez így. Ami talán kardinálisan változott, az az, hogy más távlatban gondolkodom. Régebben az életemet nagyon rövid távlatokban éltem. Úgy gondoltam, lesz, ami lesz. Ez ma már teljesen megváltozott. Hosszabb távra gondolok előre, mivel azt is figyelembe kell venni, hogy nekik mi a jó.

Szerző: **Borbás Edina** rovatvezető
Telin Tv főszerkesztő (szerkesztő-riporter)
Hobby: regényírás, mesefírás, forgatókönyvírás,
rövidfilm-rendezés, dokumentumfilm-rendezés
E-mail cím: borbasedina80@gmail.com
<https://www.facebook.com/edina.borbas.52>
Fotók: Gémes Sándor és Petrovics Kálmán gyűjteménye